

WĘGIERSKIE

skarby

WĘGRY

SPIS TREŚCI

SKARB W SERCU EUROPY WĘGRY	2
SKARB W SERCU WĘGIER BUDAPEST	4
SKARBY WOKÓŁ BUDAPESTU METROPOLIA BUDAPESTAŃSKA	6
PŁYNNE SKARBY: WODY KRAINA WÓD TERMALNYCH	8
PŁYNNE SKARBY: WODY KRAINA KULTURY UZDROWISKOWEJ	10
SKARBY KULINARNE KLASYKA WĘGERSKIEJ KUCHNI	12
PŁYNNE SKARBY: WINA WĘGERSKIE WINA – OSOBISTE DOŚWIADCZENIA	14
PŁYNNE SKARBY: WINO „TOKAJI ASZÚ” ESENCJA ZIEMI I SŁOŃCA	16
PŁYNNE SKARBY: PÁLINKA SMAKI PÁLINKI I TRADYCJE ZWIĄZANE Z JEJ PRODUKCJĄ	18
ODKRYWAMY WĘGERSKIE SKARBY: JEZIORO BALATON JEZIORO BALATON, NAJWIĘKSZE JEZIORO W EUROPIE ŚRODKOWEJ	20
ODKRYWAMY WĘGERSKIE SKARBY: WĘGRY WSCHODNIE NAJWAŻNIEJSZE POWODY, DLA KTÓRYCH MUSISZ ODWIEDZIĆ WĘGRY WSCHODNIE	22
ODKRYWAMY WĘGERSKIE SKARBY: WĘGRY ZACHODNIE NAJWAŻNIEJSZE POWODY, DLA KTÓRYCH MUSISZ ODWIEDZIĆ WĘGRY ZACHODNIE	26
SKARBY WĘGIER POLECANE UWADZE POLSKICH PODRÓŻNYCH ZAKĄTKI WĘGIER SZCZEGÓLNIIE ZWIĄZANE Z POLSKOŚCIĄ	30
SKARBY UNESCO OBIEKTY ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA UNESCO NA WĘGRZECH	34
SKARBY NASZEJ KULTURY ZNAKOMITE FESTIWALE PRZEZ CAŁY ROK	36
SKARBY NASZEJ PRZYRODY ODKRYJ PARKI CIEMNEGO NIEBA I UNIKALNĄ WĘGERSKĄ PRZYRODĘ	38
SKARBY NASZEJ PRZYRODY WĘGRY, AKTYWNA REKREACJA W OTOCZENIU OSZAŁAMIAJĄCEJ PRZYRODY	40
INFORMACJE OGÓLNE	42
FAKTY I WAŻNE INFORMACJE DLA ODWIEDZAJĄCYCH	44

SKARB W SERCU EUROPY

WĘGRY

ZIEMIA, Z KTÓREJ POCHODZI TOKAJI ASZÚ, JEDNO Z NAJLEPSZYCH SŁODKICH WIN NA ŚWIECIE. TEN POŁOŻONY W SERCU EUROPY KRAJ MA NAJWIĘCEJ ŹRÓDEŁ TERMALNYCH NA CAŁYM KONTYNENCIE. CHOĆ BEZ DOSTĘPU DO MORZA, ZASŁUGUJE NA TYTUŁ „KRAINY WÓD”, GDYŻ POSIADA NAJWIĘKSZE AKTYWNE BIOLOGICZNIE JEZIORO TERMALNE NA ŚWIECIE, W KTÓRYM MOŻNA SIĘ KĄPAĆ. KRAJ, W KTÓRYM TRADYCJA, HISTORIA I WSPÓŁCZESNY, EFEKTOWNY STYL ŻYCIA IDĄ RAMIĘ W RAMIĘ. TEN KRAJ TO WĘGRY. ROZGOŚĆ SIĘ I ODKRYWAJ NASZE SKARBY!

WOW Hungary – zobacz film tutaj

Region winiarski Tokaj

Ukryta w samym sercu Europy kraina, w której gorące i uzdrawiające źródła buzują tuż pod skorupą ziemi i z wielką mocą wypływają na jej powierzchnię. Kraj, w którym niezależnie od pory roku możesz odświeżyć ciało i umysł podczas kąpieli w gorących źródłach wypełniających oryginalne, średniowieczne łaźnie tureckie. Gdzie zawsze znajdziesz relikty historyczne lub współczesne obiekty, które wzruszą Cię dogłębnie, i gdzie otoczenie tętni życiem, choć jednocześnie odpręża i relaksuje. Gdzie ręcznie zbierane jesienią winogrona aszú nabierają szlachetnej pleśni i dają doskonale zrównoważone, złote wino. Gdzie na szczytach wzgórz, w dolinach i na rozległych, niekończących się równinach znajdziesz wielowiekowe wioseczki tętniące życiem, czarujące miasteczka, luksusowe zamki i kwitnącą metropolię.

Wyżyna Balatońska

Jezioro Fertő

Przez tysiąclecia nasza ziemia przyciągała licznych gości, choć intencje niektórych nie były przyjazne. Tatarzy, Turcy i Habsburgowie pozostawili swoje ślady na Kotlinie Panońskiej, gdzie miliony ludzi żyją obok siebie po dziś dzień, współtworząc kolorową mieszankę kultur kształtującą współczesne Węgry.

Węgry to jednak coś więcej niż tylko historia. Odkrywaj atrybuty nowoczesnego, dobrze prosperującego węgierskiego narodu oraz jego XXI-wieczną kulturę. Węgry to miejsce, którego mieszkańcy na nowo odkrywają swoje otoczenie, sprawiając, że ich miasta i cały kraj tętnią życiem, witając swoich gości.

Węgierski to język trudny do zrozumienia i porozumiewania się. Jeśli jednak poznasz kilka słów, takich jak Köszönöm! (Dziękuję), Jó napot! (Dzień dobry), lokalni mieszkańcy bardzo to docenią.

SKARB W SERCU WĘGIER
BUDAPESZT

Panorama Budapesztu ze Wzgórza Gellérta

TO JEDYNA STOLICA W UNII EUROPEJSKIEJ, GDZIE WCIAŻ DZIAŁAJĄ ORYGINALNE, ŚREDNIOWIECZNE TURECKIE ŁAŻNIE. CO WIĘCEJ, NIEWIELE JEST MIAST, W KTÓRYCH ZA KAŻDYM ROGIEM ZNAJDZIESZ ZABYTEK Z LISTY ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA UNESCO. CHOĆ JEST STOLICĄ PAŃSTWA I MIEJSCEM ZAMIESZKANIA DLA 1,7 MILIONA LUDZI, BUDAPESZT ZDOŁAŁ ZACHOWAĆ BOGACTWO UKRYTYCH SKARBÓW.

**Budapeszt –
Przyprawa Europy
– zobacz film tutaj**

Lśniąca metropolia, która jest jednocześnie historyczna i współczesna, klasyczna i kosmopolityczna: Budapeszt ucieleśnia to, co nadaje Europie smak. To jedyna stolica w Unii Europejskiej, gdzie wciąż działają oryginalne, średniowieczne tureckie łaźnie, i jest to tylko jedna z licznych cech tego bogatego kulturowo i architektonicznie miasta.

Ciąg charakterystycznych kąpielisk łaźni termalnych biegnie wzdłuż Dunaju: nie ma innego miejsca, w którym ta rzeka tak pięknie prezentuje swoje wdzięki. Przepływając przez miasto, oddzielając Budę od Pesztu, definiuje je i ozdabia licznymi, zbudowanymi nad jej taflą słynnymi mostami. Brzegi Dunaju faktycznie znajdują się na liście światowego dziedzictwa UNESCO i są opisywane jako „jeden z najwspanialszych krajobrazów miejskich na świecie”.

Panorama roztaczająca się ze Wzgórza Gellérta, jednego z najwyższych punktów w mieście, lub z legendarnych wież Baszty Rybackiej, często zapiera dech w piersiach wspaniałym widokiem na złoto i marmur, ceramikę pokrytą majoliką i witraże – luksusowe budynki można znaleźć w całym Budapeszcie. Najważniejsze z nich to trzeci co do wielkości budynek Parlamentu na świecie, wielkie pałace nad Dunajem i Kościół Macieja, wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Turystów zdumiewa w stolicy Węgier mieszanka starożytnych ruin rzymskich, sztuki neogotyckiej, eklektyzmu i secesji. Po długim, całodniowym zwiedzaniu każdy może odpocząć w węgierskich łaźniach lub odprężyć się w licznych salonach świadczących usługi Day Spa. Blisko 1500 gorących źródeł zasila dziesiątki kąpielisk w całym kraju.

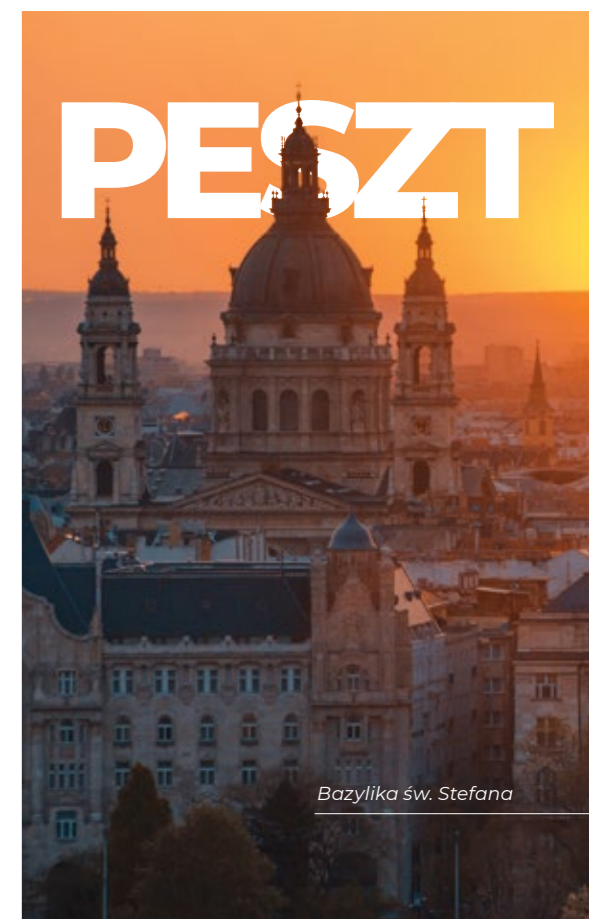

Pod powierzchnią ziemi również znajdziesz wiele cennych skarbów: całkiem niedaleko od centrum Budapesztu znajdują się unikalne, oferujące niezwykle doznania jaskinie. Jaskinia Szemlő-hegyi słynie z formacji krystalicznych, a Jaskinia Pál-völgyi z pięknych stalaktytów. Podziemny świat można podziwiać również pod malowniczymi brukowanymi uliczkami Zamku Królewskiego – znajduje się tam największy system piwnic na Węgrzech, o łącznej długości około dziesięciu kilometrów.

BUDA

Baszta Rybacka

PESZT

Bazylika św. Stefana

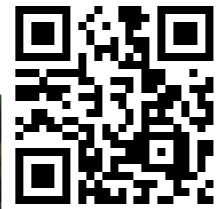

SKARBY WOKÓŁ BUDAPESZTU

METROPOLIA BUDAPESZTAŃSKA

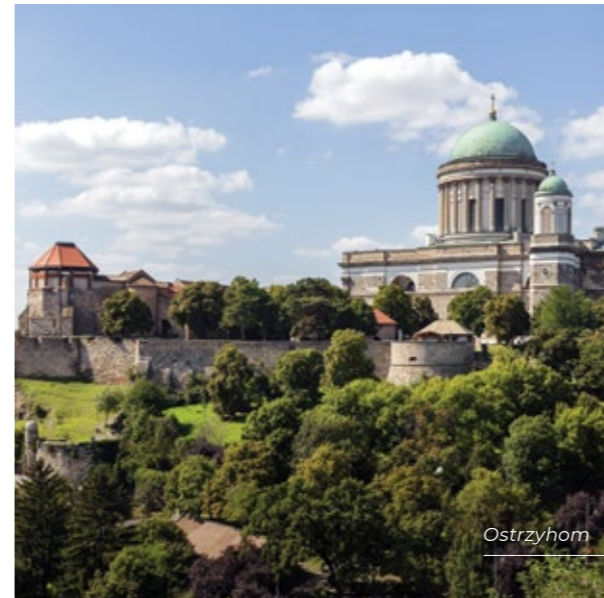
CHOCIAŻ STOLICA WĘGIER JEST PEŁNA ATRAKCJI, WYSTARCZY UDAĆ SIĘ W MNIEJ WIĘCEJ GODZINNĄ PODRÓŻ NA PÓŁNOC, ABY ODKRYĆ ŚREDNIOWIECZNE ZAMKI, WSPANIAŁĄ BAZYLIKĘ I KOLOROWE GALERIE.

Spójrz na to – zobacz film tutaj

Sama podróż, najlepiej łodzią lub łodzią motorową, sprawi, że będzie to niezapomniany dzień, pełen spektakularnych widoków, jak Dunaj płynie na południe wśród zieleni.

Zakole Dunaju

Ostrihom

Na pieszych i rowerzystów czekają lasy i urozmaicony teren, a także urokliwe widoki na Wyszehrad, góry Pilis i Börzsöny. Miłośników pieszych wędrówek z pewnością ucieszą takie miejsca, jak wąwóz Rám, ostańce skalne w Vadálló i góra Dobogókő, nazywana „czakrą serca świata”. Rowerzyści mogą przejechać całą trasę na lewym brzegu Dunaju, podążając ścieżką rowerową Królowej Beatrix między Nagymaros i Zebegény.

Renomowane winiarnie w Etyek organizują sezonowe pikniki, podczas których goście mogą wybrać się na zwiedzanie i skosztować lokalnych przysmaków. W Etyek znajduje się również studio filmowe im. Kordy, a miasto otoczone jest rezerwatami przyrody.

Wielu turystów przybywa do Gödöllő, aby zobaczyć okazały pałac królewski, prezent koronacyjny dla czczonej tu cesarzowej Habsburgów, Elżbiety Bawarskiej (dla Węgrów – Sissi), i cesarza Franciszka Józefa. Sissi spędziła tu wiele szczęśliwych chwil, jeżdżąc konno i spacerując po rozległych, malowniczych terenach.

Szentendre to miasto artystów, którego galerie i muzea posiadają fascynujące zbiory i często goszczą różnorakie wystawy. Poza miastem znajduje się Muzeum Etnograficzne i Skansen, w którym można zobaczyć naturalnej wielkości obrazy ilustrujące życie w węgierskiej wsi.

Wyszehrad przeżył swój rozkwit w średniowieczu, a jego dziedzictwo jest odtwarzane podczas dorocznych Igrzysk Pałacowych. To tutaj król Maciej Korwin miał swój renesansowy letni pałac, którego klimatyczne pozostałości zdobią lokalny krajobraz.

Ostrihom to kolebka węgierskiego katolicyzmu. Znajdująca się w mieście bazylika jest największą na Węgrzech, a jej mury skrywają bogate zbiory kościelnych skarbów. Stała kolekcja dzieł sztuki w Muzeum Chrześcijańskim jest najwspanialszą obok tych, które znajdują się w Budapeszcie. Jedyne na Węgrzech łuk triumfalny znajduje się w miejscowości Vác, a największy w Europie system fortyfikacji otacza miasto Komárom.

Gödöllő

PLYNNE SKARBY: WODY

KRAINA WÓD TERMALNYCH

„MÓDLICIE SIĘ O ZDROWY UMYŚŁ W ZDROWYM CIELE”, NAWOŁYWAŁ RZYMSKI POETA JUVENAL. UZDRAWIAJĄCA MOC TYCH WÓD BYŁA DOSKONAŁE ZNANA STAROŻYTNYM RZYMIANOM. WSPÓŁCZESNE WĘGRY SĄ CENTRUM TURYSTYKI ZDROWOTNEJ, MEDYCZNEJ I UZDROWISKOWEJ. TEN KRAJ JEST WYJĄTKOWO BOGATY W TERMALNE ŹRÓDŁA: JEGO ZIEMIE KRYJĄ W SOBIE NIEMAL 1500 GORĄCYCH ŹRÓDEŁ O PONAD 270 RÓŻNYCH KOMBINACJACH MINERAŁÓW I WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZYCH. RÓŻNE ŹRÓDŁA TERMALNE ZNAJDUJĄ SIĘ NA 80% TERYTORIUM WĘGIER.

Kąpielisko termalne Cellérita

Turyści nie powinni pominąć tego historycznego uzdrowiska. Te wspaniałe miejsca nie tylko oferują idealne warunki do rekreacji, odpoczynku czy odnowy biologicznej, ale są też położone w murach wspaniałych, liczących sobie ponad sto lat budynków.

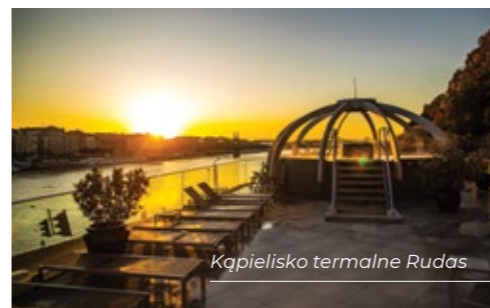

Węgry – kraina wód termalnych – zobacz film

Kąpielisko termalne Széchenyiego

Historia uzdrowiskowej kultury Węgier sięga 2000 lat, aż do czasów starożytnych Rzymian. Wzbogacili ją Turcy, którzy w XVI i XVII wieku wybudowali specjalistyczną infrastrukturę, której kilka obiektów funkcjonuje do dzisiaj. Później wzbogacono ją o piękne łaźnie, które powstały głównie w XIX wieku i zostały odnowione w ostatnich latach, zachowując swój tradycyjny wygląd i funkcje.

Kąpielisko termalne Rudas

Jeden z pierwszych na świecie basenów z falą morską otwarto w Budapeszcie w 1927 roku.

Niektóre z nich same w sobie są architektonicznymi cudami, kilka nawiązuje do oryginalnego osmańskiego układu ośmiokątnego basenu przykrytego klasyczną kopułą, przez którą wpadają promienie naturalnego światła i odbijają się od falującej tafli poniżej. W Budapeszcie, gdzie turystyka uzdrowiskowa jest ważną atrakcją od XIX wieku, oczy cieszą niezwykle zabytki zaprojektowane i zbudowane np. w secesyjnym stylu.

Większość spa to obiekty powiększone o baseny zewnętrzne, które latem podwajają powierzchnię kąpielową, dzięki czemu kompleks staje się prawdziwie wakacyjną atrakcją.

Jeszcze bardziej z punktu widzenia zdrowia, wiele uzdrowisk oferuje programy leczenia określonych schorzeń. Tutaj możesz ze spokojem oddać się w ręce ekspertów, dlatego też Węgry są uznawane na arenie międzynarodowej za jeden z najlepszych kierunków turystyki medycznej i zdrowotnej. W węgierskich źródłach termalnych, których właściwości lecznicze zostały potwierdzone specjalnymi certyfikatami, leczy się obecnie wiele różnych schorzeń.

PLYNNE SKARBY: WODY

KRAINA KULTURY UZDROWISKOWEJ

OSMAŃSKA OKUPACJA WĘGIER NIE OGRANICZYŁA SIĘ DO BUDAPESZTU – KULTURA KĄPIELOWA ROZPRZESTRZENIŁA SIĘ PO CAŁYM KRAJU.

[Hévíz – zobacz film tutaj](#)

WĘGIERSKIE SKARBY

Położony 140 km na wschód od Budapesztu **Eger** jest doskonałym przykładem węgierskiej kultury hammamu. Tutaj miłośnicy dobroczynnych kąpeli zanurzają się w wodzie pod, zbudowaną 400 lat temu i w międzyczasie odnowioną złotą kopułą. Tradycyjny ośmiokątny basen i składające się z 200 000 złożonych elementów mozaiki tworzą wyjątkową atmosferę, wzbogacaną smakiem herbaty jabłkowej i masażami pianą.

Tuż przy granicy z Rumunią leży miasteczko **Makó**, w którym można zażywać kąpeli w budynku wyglądem przypominającym świątynię, zaprojektowanym przez uznanego architekta, Imre Makovecza. Jego SPA Hagymatikum nawiązuje do ludowej i pogańskiej przeszłości Węgier, a także do charakterystycznej dla Makó uprawy cebuli – hagymy. Można tu zwiedzić jaskinię tropikalną, zimą zagrać w szachy na świeżym powietrzu i zrelaksować się w leczniczym błocie pozyskiwanym z rzeki Mures.

Leżące przy granicy z Serbią stuletnie SPA Anna w **Segedynie** oferuje nocne kąpiele w zachwycającym otoczeniu neorenesansowej architektury.

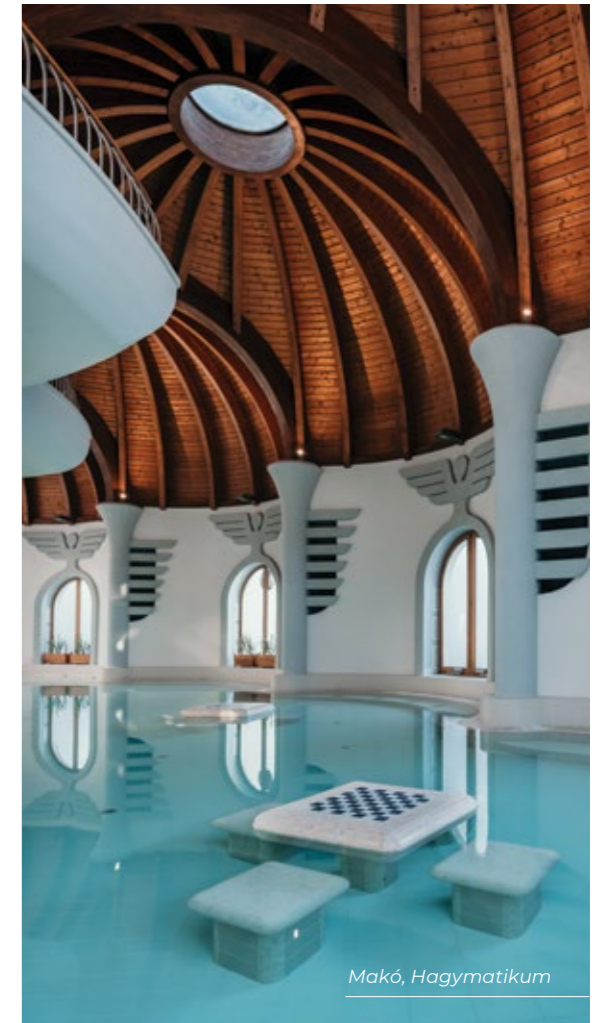
Węgierskie SPA również uzdrawiają. Osoby cierpiące na dolegliwości dróg oddechowych mogą zrelaksować się w **jaskini Tapolca** położonej na północnym wybrzeżu Balatonu. Dzięki wysokiej wilgotności powietrza i temperaturze 14-16 stopni, regenerującym jonom i minimalnym zapyleniu, jaskinia Tapolca od dawna jest uznawana za miejsce zdrowego wypoczynku. Podczas II wojny światowej w jaskini schronili się pacjenci położonego nad nią szpitala. Zauważono, że w krótkim czasie stan ich zdrowia znacznie się poprawił. Dzięki temu odkryciu, że zdrowotnych właściwości jaskiniowego mikroklimatu korzystają do dziś goście pobliskiego hotelu, których zachęca się również do aktywnych form wypoczynku.

Położone na wschodzie Węgier **Hajdúszoboszló** jest jednym z największych ośrodków SPA w Europie. Warte uwagi są również kąpielisko w **debreczyńskim** parku, kąpielisko w jaskini **Miskolctapolca** oraz kąpielisko w parku **Sóstógyógyfürdő** w **Nyíregyháza**. Na szczególną uwagę zasługuje również solankowe wzgórze **Egerszalók**, duży naturalny kopiec, wokół którego zbudowano luksusowy ośrodek. Tutejsze wody mają szczególne właściwości zdrowotne. Na północnym zachodzie Węgier wody lecznicze Sárvár pochodzą z dwóch źródeł położonych głęboko w ziemi i zasilają rozległy kompleks uzdrowiskowy.

Położone dalej na południe unikalne kąpielisko zamkowe w **Gyula** zostało zbudowane wokół średniowiecznej fortecy. Ośrodek przekształcono w obiekt rekreacyjny w 1970 roku, 450 lat po tym, jak z jego uzdrawiających wód korzystali Turcy. Wody termalne zasilające w większości zewnętrzne baseny w **Harkány** przynoszą ulgę osobom mającym problemy z płodnością i cierpiącym na artretyzm.

Najśłynniejszym uzdrowiskiem w pobliżu jeziora Balaton jest SPA w Hévíz, gdzie znajduje się największe na świecie biologicznie aktywne jezioro termalne, przyciągające turystów przez cały rok.

Makó, Hagymatikum

SKARBY KULINARNE

KLASYKA WĘGIERSKIEJ KUCHNI

WĘGIERSKA KUCHNIA TO NIE TYLKO GULASZ I PAPRYKA! ZOSTAŃ NASZYM GOŚCIEM I ODKRYJ WSPANIAŁĄ KUCHNIĘ NASZEGO KRAJU! WĘGRY TO KRAJ KREATYWNYCH PRZEPISÓW, WYSOKIEJ JAKOŚCI SKŁADNIKÓW I PRZYJAZNEJ OBSŁUGI, CO ZAPEWNIĄ CIEKAWĄ FUZJĘ TRADYCYJNYCH I WSPÓŁCZESNYCH DAŃ.

Tort Dobosza

Najsłynniejszymi ciastami kuchni węgierskiej są tort Dobosza i tort Esterházy. Należy też wspomnieć o tym, że to Węgrzy wymyślili doskonale przekładane ciasto orzechowe z dodatkiem dżemu morelowego zserbó oraz morelowy sernik Rákóczi túrós.

Pikantna, mięsna, obfita, kolorowa i pyszna – kuchnia węgierska jest niebiańska! Od przystawek i zup, po pikantne dania główne, dekadentkie desery i street food – oto kilka węgierskich faworytów, których warto spróbować.

Wśród przystawek na uwagę zasługują dania z gęsiej wątróbki. Węgry są drugim po Francji producentem tego przysmaku na świecie. Można ich spróbować w wielu restauracjach, ale można też zabrać ze sobą puszkę doskonałego kremowego pasztetu z foie gras i delektować się nim w domu. Na wyróżnienie spośród lokalnych zup zasługuje węgierska zupa gulaszowa robiona z mięsa wołowego i warzyw oraz zupa rybna, specjalnie charakterystyczny dla okolic Segedynu i Baja. Podczas gdy głównym składnikiem prostej w przygotowaniu zupy rybnej z Baja jest karp, segedyńską zupę gotuje się z kilku różnych gatunków ryb i przeciera się ją przez drobne sito.

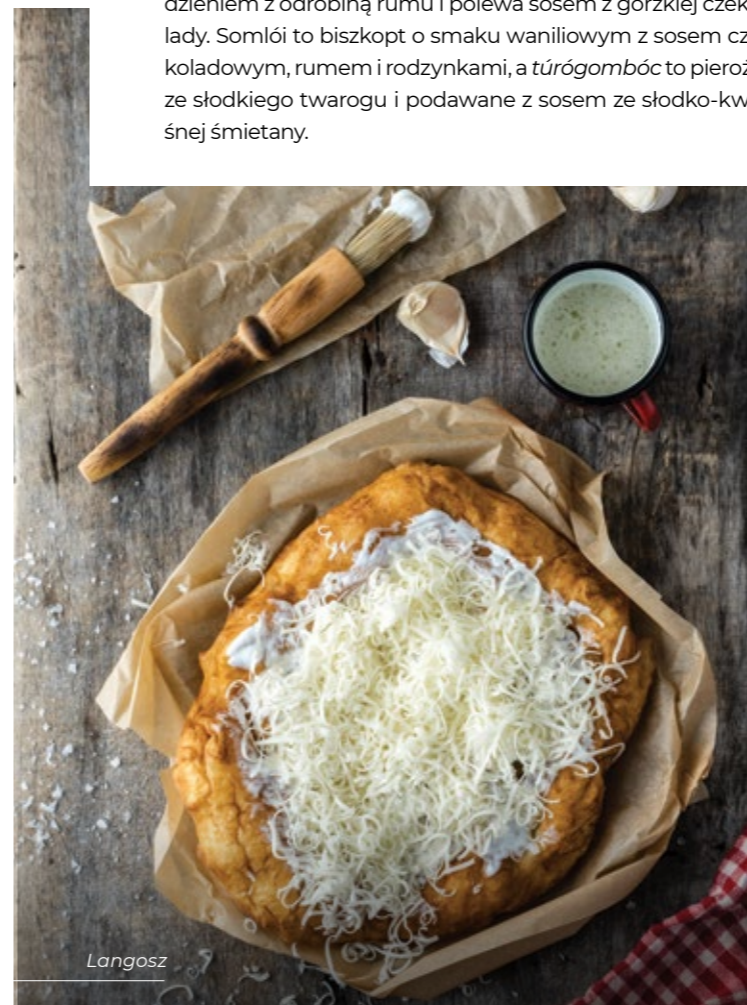
Jeśli chodzi o dania główne, Węgrzy są dumni ze swoich obficie przyprawianych papryką gulaszy przyrządzanych z wolno gotowanej wołowiny lub drobiu, a jednym z dań popisowych węgierskiej kuchni jest *csirkepaprikás* (paprykarz z kurczaka). Faszerowana kapusta, czyli liście kapusty nadziewane mieloną wieprzowiną, serwuje się podczas chłodniejszych dni, podczas gdy *lecsó* (*leczko*) – węgierskie ratatouille – cieszy się popularnością późnym latem.

**Przyprawianie Węgier przez
200 lat – zobacz film**

Ulubionym daniem makaronowym Węgrów jest *túrós csusza*, makaron serwowany z serem i boczkiem. Zapiekaną ziemniaczaną *rakott krumpli* przygotowuje się z jajkami i kiełbasą, a *paprikás krumpli* to gulasz ziemniaczany z dużą ilością papryki i kiełbasy. To, co łączy wiele dań, to odrobina kwaśnej śmietany, którą Węgrzy dekorują niemal każdą potrawę.

Jeśli chodzi o słodkości, Węgrzy wiodą prym w deserach. Pożywne naleśniki Gundel faszeruje się orzechowym nadzieniem z odrobiną rumu i polewa sosem z gorzkiej czekolady. Somlói to biszkopt o smaku waniliowym z sosem czekoladowym, rumem i rodzynkami, a *túrógombóc* to pierożki ze słodkiego twarogu i podawane z sosem ze słodko-kwaśnej śmietany.

Langosz

Jeśli chodzi o street food, najbardziej znane to langosz (langosz) – ciasto smażone na głębokim tłuszczu, podawane z kwaśną śmietaną, czosnkiem i serem, słodki kúrtóskalács (kurtoszkolacz) – kominowe ciasto obsypane cukrem, wanilią, kokosem, czekoladą lub orzechami włoskimi, oraz węgierski strudel, rétes, który przyrządza się w wersji z nadzieniem wiśniowym, jabłkowym lub makowym.

Leczo

PŁYNNNE SKARBY: WINA

WĘGIERSKIE WINA – OSOBISTE DOŚWIADCZENIE

KAŻDY KRAJ MA SWOJE CHARAKTERYSTYCZNE CECHY, TRADYCJE I WARTOŚCI, KTÓRE NAZYWAMY KULTURĄ. WINO JEST INTEGRALNĄ CZĘŚCIĄ TEJ KULTURY, KTÓRA OD TYSIĘCY LAT DAJE PRZYJEMNOŚĆ I PRACĘ KOLEJNYM POKOLENIOM.

WINA

Tu na Węgrzech zajmujemy się produkcją win od przeszło tysiąca lat. Wyhodowaliśmy własne odmiany, takiej jak Furmint czy Juhfark. W naszych granicach leżą wyjątkowe wulkaniczne ziemie regionów Tokaj i Somló. Możemy poszczycić się winami o wyjątkowej przeszłości, takimi jak Tokaji Aszú i doceniane Egrí Bikavér („bycza krew”).

Tutaj, na północnej szerokości geograficznej Kotliny Panońskiej, między 45 a 49 stopniem, nadal przywiązujemy dużą wagę do corocznego decydowania o tym, kiedy i ile przycinać, co i z czym mieszać oraz gdzie i co sadzić. Tej pracy nie wykona wino, słońce, czy gleba: żaden z tych elementów nie jest w stanie zdecydować za nas. Dlatego wierzymy, że nasze węgierskie wina mają w sobie pierwiastek ludzki, unikalną wartość osobistą, która zapewnia nam również nieustanny rozwój.

Najcenniejszym elementem w produkcji węgierskiego wina, a z pewnością najbardziej kompetentnym elementem tego procesu, są winiarze, którzy działają w zespole z glebą, słońcem i winoroślą. To oni od wieków, rok po roku, pokolenie po pokoleniu, kierują i przekształcają dary natury w nowe przedsięwzięcia. Dlatego też, pobłogosławione tym osobistym dotykiem, nasze wina są jak nasi winiarze: każde jest inne. Ich niewyczerpane bogactwo leży właśnie w tej różnorodności, i bez tych licznych odmian indywidualnych świat byłby niewątpliwie uboższy.

PLYNNE SKARBY: WINO „TOKAJI ASZÚ”

ESENCJA ZIEMI I SŁOŃCA

„I POZWÓL SREBRNEMU DESZCZOWI ZRASZAĆ WINNE GRONA TOKAJU”* – FRAGMENT HYMNU NARODOWEGO. NIC DZIWNEGO, ŻE W NASZYM HYMNE NARODOWYM JEST WZMIANKA O WINIE TOKAJI ASZÚ, PONIEWAŻ JEST TO NAJBARDZIEJ CENIONE SŁODKIE WINO NA ŚWIECIE. ODWIEDŹ NAS, A PODZIELIMY SIĘ Z TOBĄ NASZĄ TAJEMNICĄ!

* Cytat: Węgierski Hymn Narodowy tłumaczenie literackie

WĘGIERSKIE SKARBY

Wino „Tokaji aszú” to jedno z najbardziej unikalnych win na świecie: niemal cud natury. Miasto Tokaj, od którego nazwę przyjął region winiarski, leży 230 kilometrów na wschód od Budapesztu. Tutejsza gleba jest mieszanką wulkanicznego pyłu i skał. Jesień jest tu dłuższa i bardziej sucha niż gdzie indziej, a każdego ranka okoliczne rzeki i lasy spowijają mgła. To właśnie czyni aszú (węgierskie określenie zbotrytyzowanych gron winorośli, pokrytych szlachetną pleśnią) tak wyjątkowym. Szlachetne grona zbierane są pojedynczo, a następnie macerowane są w soku winogron Furmint, Hárslevelű lub Sárgamuskotály, aby wydobyć z nich jak najgłębszy smak. To wyszukane wino fermentuje i starzeje się przez kilka lat w beczkach wykonanych z węgierskiego dębu. W rezultacie powstaje pełne i złożone słodkie wino o niezrównanym smaku: Tokaji Aszú.

Region winiarski Tokaj obejmuje 27 wsi, wokół których na 6000 hektarów rozpościerają się winnice. Był to pierwszy na świecie region winiarski wytyczony dekretem królewskim w 1737 roku. W 2002 roku Tokaj został wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO pod nazwą „Historyczny krajobraz kulturowy regionu winiarskiego Tokaj”.

Zobacz ten film,
a zrozumiesz,
dlaczego
nasze wino
jest tak
wyjątkowe

Tokaji aszú

Tokaji aszú pochodzi z regionu winiarskiego Tokaj, położonego w północnej części Węgier. Jest to naturalnie słodkie wino, którego złożony smak i doskonały balans sprawiły, że jest chętnie serwowane w najbardziej prestiżowych restauracjach świata.

PLYNNE SKARBY: PÁLINKA

SMAKI PÁLINKI I TRADYCJE ZWIĄZANE Z JEJ PRODUKCJĄ

PODOBNIIE JAK FRANCUSKI SZAMPAN, CZY SER GORGONZOLA, PÁLINKA ZOSTAŁA WPISANA DO REJESTRU CHRONIONYCH NAZW POCHODZENIA (CHNP). TO OZNACZA, ŻE POWSTAJE W WYNIKU FERMENTACJI WYŁĄCZNIE OWOCÓW ROSNĄCYCH NA WĘGRZECH, NIE Z KONCENTRATÓW, I JEST DESTYLOWANA I BUTELKOWANA NA WĘGRZECH. DOPUSZCZA SIĘ STOSOWANIE MIAŻSZU OWOCOWEGO, A W PROCESIE DOJRZEWANIA RÓWNIIEŻ OWOCÓW SUSZONYCH.

Pálinka, Unicum i woda sodowa – zobacz film tutaj

Oprócz wyznaczonych przez nadrzędne regulacje, na Węgrzech istnieje osiem miejscowości specjalizujących się w produkcji konkretnej *pálinki*, którym przyznano własną ChNP: pálinka śliwkowa z Szatmár, morelowa z Kecskemét, jabłkowa z Szabolcs, śliwkowa z Békés, morelowa z Gönc, wiśniowa z Újfehértó, gruszkowa z Göcsej i powstająca z wyciżyn winogronowych w Pannohalma. W historycznym opactwie zakonnicy wytwarzają wino i palinkę od 1000 lat.

Zakres stosowanych owoców i miejsc, w których pálinka jest destylowana, rozrzuconych po całym Węgrzech od Göcsej na zachodzie po Szatmár na wschodzie, wskazuje na różnorodne, historyczne tradycje tego cenionego trunku.

Podczas panowania Habsburgów i w okresie powojennego komunizmu destylacja pálinki była kontrolowana przez państwo. Po roku 1989, kiedy rozwinęła się prywatna przedsiębiorczość, a jakość produktów znacznie się poprawiła, pálinka stała się modna dzięki pomysłowym kampaniom marketingowym i etykietowaniu. W Budapeszcie powstały dedykowane bary, w których podawano tylko ten alkohol. W muzeum *pálinki* na ulicy Király można spróbować wielu różnych rodzajów tej wódki oraz zapoznać się z historią jej produkcji.

Techniki produkcji, choć unowocześnione, pozostają w zasadzie od lat tradycyjnie te same. Najpierw zbiera się owoce, dryluje i rozgniata się je, a następnie poddaje fermentacji przez około dwa tygodnie. Następnie palinkę zacier poddaje się destylacji, w przypadku destylacji w destylatorach kubałkowych dwukrotnie, a na koniec przelewa się ją do leżakowania w drewnianych lub metalowych beczkach.

Oprócz tego, że palinkę charakteryzują owoce, z których jest produkowana, elementem wyróżniającym jej rodzaj jest też sposób produkcji – *ágyas pálinka* dojrzewa wraz z owocami przez co najmniej trzy miesiące, a *törkölypálinka* produkuje się z wyciżyn winogronowych.

Pálinkę należy serwować w temperaturze pokojowej, w kieliszkach o kształcie tulipana – okrągłych przy dnie, węższych ku górze – tak, aby wydobyć jej doskonały aromat. Pálinkę należy się delektować nieśpiesznie, ale wspólnie: wznosząc kieliszki i stukając się nimi lekko w toaście.

ODKRYWAMY WĘGIERSKIE SKARBY:
JEZIORO BALATON

JEZIORO BALATON, NAJWIĘKSZE JEZIORO W EUROPIE ŚRODKOWEJ

MIENIĄCY SIĘ RÓŻNYMI ODCIENIAMI BŁĘKITU, ZIELENI I TURKUSU, PRZETYKANYCH BIELĄ WYPEŁNIONYCH WIATREM ŻAGLI BALATON TO GŁÓWNY CEL WAKACYJNYCH PODRÓŻY WĘGRÓW, SKARB PRZYRODY O KAŻDEJ PORZE ROKU. NAJWIĘKSZE JEZIORO W EUROPIE ŚRODKOWEJ CZEKA NA TURYSTÓW PRZEZ CAŁY ROK, ZAPEWNIAJĄC IM NIEZWYKŁE DOZNANIA PRZYRODNICZE I KULTURALNE, DOSKONAŁĄ KUCHNIĘ, UZDROWISKA I MNÓSTWO ATRAKCJI NA ŚWIEŻYM POWIETRZU.

Opactwo w Tihany

Największy ruch nad Balatonem jest latem, kiedy jego 236-kilometrowe wybrzeże opanowują wypoczywające tu rodziny. Jezioro czeka z bogatą ofertą na tych, którzy lubią leniwie popijać wino na nasłonecznionych wulkanicznych wzgórzach północnego wybrzeża lub pragną odnieść sukces w świetle księżyca podczas festiwalu odbywającego się na tętniącym życiem południowym wybrzeżu.

Najpopularniejsze miejsca to gwarne Siófok, uzdrowiskowe Balatonfüred, historyczny Tihany, porośnięty winnicami Badacsony oraz kojący Hévíz. Można tu uprawiać liczne sporty wodne, takie jak windsurfing, wiosłowanie na stojąco, czyli stand-up paddling (SUP), pływać rowerami wodnymi, żeglować i pływać kajakami. Liczne plaże zachęcają do odpoczynku i relaksu. Płytsze wody Balatonu na południowym wybrzeżu jeziora przyciągają rodziny z dziećmi, pływających dla relaksu, trenujących sportowców oraz turystów marzących o kąpeli. Fani żeglarstwa mogą podziwiać coroczne regaty o Błękitną Wstęgę, których tradycja sięga 1934 roku, a które rozpoczynają się i kończą w Balatonfüred.

Nad jeziorem nie brakuje też wydarzeń kulturalnych odbywających się w tak niesamowitych miejscach, jak pałac Festeticsów, opactwo w Tihany oraz pałace w Sümeg, Veszprém i Szigliget. Podczas festiwalowych wieczorów rozbrzmiewa różnego rodzaju muzyka, od klasycznej po najbardziej współczesną; od festiwalu w Veszprém, który odbywa się w historycznym centrum miasta, po Balaton Sound w Zamárdi.

Dzięki niekończącym się zielonym szlakom do pieszych wędrówek, gór, po których można się wspinać, parkom rozrywki, łodziom, które można wypożyczyć, wieżom widokowym i liczącej 204 kilometry ścieżce rowerowej, która ciągnie się wokół całego jeziora, w okolicy kwitnie również turystyka aktywna. Do wyjątkowych atrakcji należy wiosłowanie po jeziorze jaskiniowym Tapolca, które stanowi integralną część Parku Narodowego Wzgórz Balatońskich, poprzecinanego ścieżkami przyrodniczymi i usianego ostańcami.

Pałac Festeticsów, Keszthely

Turystyka kulinarna napędza całoroczny przemysł turystyczny dzięki szczęściu regionom winiarskim położonym wokół jeziora Balaton: Badacsony, Balatonboglár, Balatonfüred-Csopak, Wyżyna Balatońska, Nagy-Somló i Zala. Oprócz tego, na terenie pobliskiej Niecki Káli wyspecjalizowani producenci i winiarze stworzyli unikalny ośrodek kulinarny. Każdej niedzieli na targu rolnym Liliomkert w Káptalantóti można znaleźć domowej roboty sery, miody i dżemy, nie zapominając o lawendzie wykorzystywanej we wszystkich możliwych formach.

W ostatnich latach Balaton przekształcił się z jednosezonowej w dostępną przez cały rok destynację z wciąż rozwijającą się infrastrukturą i wieloma nowymi atrakcjami. Dzięki licznym źródłom leczniczym, w okolicy kwitnie turystyka uzdrowiskowa. W położonym niedaleko Balatonu znanym uzdrowisku Hévíz można zanurzyć się w kojącej kąpeli w drugim największym na świecie jeziorze termalnym.

BALATON

Jezioro Balaton – zobacz film tutaj

ODKRYWAMY WĘGIERSKIE SKARBY

NAJWAŻNIEJSZE POWODY, DLA KTÓRYCH MUSISZ ODWIEDZIĆ WĘGRY WSCHODNIE

WĘGRY WSCHODNIE TO DOM ZNANEGO NA CAŁYM ŚWIECIE SŁODKIEGO WINA TOKAJI ASZÚ, OSMAŃSKIEGO DZIEDZICTWA EGERU I LEGENDARNEGO CZERWONEGO WINA EGRI BIKAVÉR (BYCZA KREW), RÓWNIN, MOKRADEŁ I UNIKALNEJ DZIKIEJ PRZYRODY PARKU NARODOWEGO HORTOBÁGY ORAZ NAJWIĘKSZEGO W EUROPIE KOMPLEKSU SPA W HAJDÚSZOBOSZLÓ.

Debreczyn i okolice – zobacz film

Hortobágy

DEBRECZYN I OKOLICE

Tutaj także znajdziecie drugie co do wielkości miasto Węgier: tętniący życiem **Debreczyn**. Wystarczy krótki, przyjemny spacer po zamkniętym dla ruchu samochodowego centrum miasta, by dotrzeć do Muzeum Déri, gdzie można podziwiać słynny tryptyk autorstwa uznanego węgierskiego malarza Mihály'a Munkácsy'ego, zachwycić się widokiem ze szczytu Wielkiego Kościoła Reformowanego czy też poznać nietypową stronę sztuki w Centrum Sztuki Nowoczesnej i Współczesnej MODEM. Wzdłuż ulic Piac utca i Hal kőz znajdują się bary i restauracje. Kolejne atrakcje czekają w parku Nagyerdő, w którym możesz odwiedzić ZOO i skorzystać z licznych atrakcji dla całej rodziny.

W pobliżu Debreczyna znajduje się rozległy, największy w Europie kompleks uzdrowiskowy **Hajdúszoboszló** z licznymi basenami, saunami i zjeżdżalniami w kompleksie kąpielowym Aqua-Palace. Również niedaleko położony jest wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO Park Narodowy Hortobágy, w którym można zapoznać się z historią węgierskiego jeździectwa, zobaczyć szare bydło węgierskie i rzadko spotykane gatunki ptaków. W rezerwacie na **jeziorze Cisy (Tisza)** można wybrać się na rejs łodzią, aby zobaczyć żyjące tam rozmaite gatunki ptactwa wodnego – jest ich ponad 30, w tym kormorany i czaple. W Ekocentrum w Poroszló można podziwiać największe w Europie akwarium słodkowodne, a wokół jeziora Cisa biegnie aż 70 km trasy rowerowej. Można tam odpocząć na jednej z licznych plaż z otwartym dostępem do wody.

Jezioro Cisa

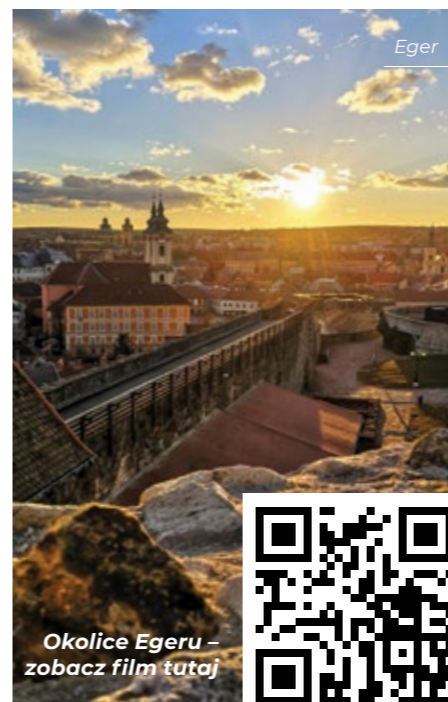
OKOLICE EGERU

Eger, w którym nad barokowym centrum góruje potężny zamek, jest doskonałym celem krótkiej wycieczki na zwiedzanie miasta. W mieście można trafić na pozostałości okupacji osmańskiej, m.in. minaret i tureckie łaźnie, a średniowieczna zbrojownia znajdująca się w zamku przybliży odwiedzającym czasy heroicznych bitew. Katedra i Pałac Arcybiskupa nawiązują do godnej uwagi przeszłości miasta jako ośrodka wiary katolickiej.

Powiązane z historyczną legendą, znane egerskie wino (bikavér, co oznacza „byczką krew”) przyciąga turystów, którzy zwiedzają winiarskie piwnice miasta, w tym również Dolinę Pięknej Pani.

Poza miastem rozciąga się raj dla miłośników pieszych wędrówek – w górach Mátra i Górach Bukowych można skorzystać z tras do nordic walking i narciarstwa biegowego, przejechać się kolejką wąskotorową i zabawić w parkach przygód. Ci, którzy szukają rozrywki bliżej natury, mogą wybrać się nad wodospad w Dolinie Ilony, na wieżę widokową na górze Galyatető, zdobyć najwyższy węgierski szczyt Kékes i zobaczyć kamienne ule w Bükkalja. W Nyíregyháza, Mezőkövesd i Demjén czeka na Ciebie relaks w uzdrowisku.

W Górach Bukowych, niedaleko Miskolca leży urocze miasteczko-kurort **Lillafüred**, do którego można się dostać wąskotorową kolejką i popływać po jeziorze Hámori. Na **zamku w Diósgyőr** odbywają się koncerty i pokazy wojskowe. Miłośnicy pływania mogą natomiast wybrać się do **dzielnicy Tapolca w Miskolcu**.

Okolice Egeru – zobacz film tutaj

TOKAJ I NYÍREGYHÁZA

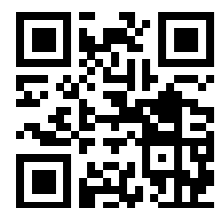
Słynący z naturalnie słodkiego wina region Tokaj oraz jego liczne piwnice są kolejnym miejscem wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Inne atrakcje regionu obejmują m.in. park rozrywki Zemplén, ZOO w Nyíregyháza oraz **pełne stalaktytów jaskinie w miejscowości Aggtelek**. Turyści mogą zwiedzić zamki Boldogkő, Füzér i Sárospatak, zbudowane na początku XVIII wieku, oraz przejść się najdłuższym szlakiem żydowskich pielgrzymek na Węgrzech, Csodarabbik útja (Szlak cudownych rabinów), zaczynający się i kończący w Mád. W 2009 roku utworzono Szlak Średniowiecznych Kościołów, na którym znajdują się istotne dla kościoła punkty architektury sakralnej w dorzeczu Górnej Cisy. Niedaleko zamku w Füzér można podziwiać misternie wykonane przedmioty z porcelany produkowanej w Hollóháza, nawiązujące do tradycji rzemieślniczej sięgającej manufaktury szkła założonej tu w 1777 roku.

OKOLICE GYULI

Położona w południowo-zachodnich Węgrzech **Gyula** zachwyca rozległym SPA umiejscowionym na terenie liczącego sobie 600 lat zamku Almásy, w którym podczas lipcowych Dni Twierdzy Gyula odbywają się inscenizacje dawnych bitew. Przez cały rok można zwiedzać również interaktywną wystawę przedstawiającą życie arystokracji. Pobliska Békéscsaba kusi eklektyczną mieszanką atrakcji, w tym największym kościołem luterańskim w Europie, muzeum i domem pamięci poświęconym wielkiemu węgierskiemu malarzowi romantycznemu, Mihály'emu Munkácsy'emu, a także, co roku w październiku, trzydniowym festiwalem kiełbasy czabajskej.

OKOLICE SEGEDYNA

Słoneczny **Segedyn** nad Cisą zachwyca secesyjną architekturą i pełnymi życia galeriami sztuki, położonym w samym centrum miasta kościołem wotywnym i rynkiem głównym, na którym każdego lata odbywa się miejski festiwal. W pobliżu miasta znajduje się popularny kompleks kąpieliskowy, miasta **Makó**, uzdrowisko zaprojektowane przez sławnego Imre Makovecza, oraz Park Narodowy **Ópusztaszer**, w którym popularnością cieszą się punkty do obserwacji gwiazd i wystawa poświęcona historycznemu przybyciu plemion węgierskich. Wielokrotnie nagradzany kompleks spa w Mórahalom oferuje 14 krytych basenów, siedem zewnętrznych, osiem saun i cztery rodzaje wody termalnej.

*Tokaj i Nyíregyháza
– zobacz film*

Centrum Segedynu

- DEBRECZYN I OKOLICE
- REGION EGERU
- TOKAJ I NYÍREGYHÁZA
- REGION GYULA
- REGION SEGEDYNU

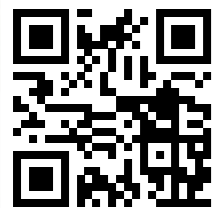

ODKRYWAMY WĘGIERSKIE SKARBY

NAJWAŻNIEJSZE POWODY, DLA KTÓRYCH MUSISZ ODWIEDZIĆ WĘGRY ZACHODNIE

UNIKALNA FAUNA I FLORA W PARKU NARODOWYM FERTŐ-HANSÁG, NIESAMOWITY WIDOK HISTORYCZNEGO MIASTA PANNONHALMA I ELEGANCKIE WNĘTRZA PAŁACU W NAGYCEMK TO CHARAKTERYSTYCZNE PUNKTY WĘGIER ZACHODNICH, NIEGDYŚ SIEDZIBY SŁAWNYCH WĘGIERSKICH PRZYWÓDCÓW I WYBITNYCH KOMPOZYTORÓW.

Okolice Sopron –
zobacz film tutaj

Fertőd, pałac Esterházych

ZACHÓD

Centrum Sopron

OKOLICE SOPRON

Sopron leżący na zachodzie przy austriackiej granicy jest zbudowany wokół kultowej Wieży Strażackiej, symbolizującej jego odrodzenie w barokowej okazałości po tym, jak średniowieczne mury miasta zostały niemal całkowicie zniszczone w płomieniach pożaru w 1676 roku. W mieście wciąż można dostrzec pozostałości rzymskiego panowania. Warto też udać się na spacer po miejskich muzeach, takich jak Dom Ferencza Storny, w którym znajduje się kolekcja średniowiecznej broni oraz fortepian należący do Franciszka Liszta. Wino Kékfrankos, doskonała kuchnia i termy to obowiązkowe punkty wycieczki do Sopron.

W okolicy znajduje się pałac Esterházych w **Fertőd** oraz pałac Széchenyich w **Nagyce nk**, a także pomnik wystawiony na pamiątkę Pikniku Paneuropejskiego, dramatycznych wydarzeń, które doprowadziły do upadku Muru Berlińskiego w 1989 roku. Wpisane na listę dziedzictwa kulturowego UNESCO Fertőd przyciąga rowerzystów i miłośników górskich wędrówek, a znajdujący się w Parku Narodowym Fertőd-Hanság rezerwat ptaków stanowi nie lada gratkę dla ornitologów. Samo **Jeziro Nezyderskie** wita żeglarzy, wędkarzy i miłośników sportów wodnych.

BÜK I SÁRVÁR

Zanurz się w luksusie jednego z najlepszych kąpielisk w regionie. Kąpieliska **Bükfürdő** i **Sárvár** oferują tysiące metrów kwadratowych wód leczniczych, które doładują ciało i zmyją wszystkie problemy dnia codziennego. Kryte i zewnętrzne baseny tematyczne, zjeżdźalnie i sauny w kompleksach SPA zapewniają niekończącą się zabawę i liczne możliwości relaksu dla par, rodzin i grup przyjaciół w każdym wieku.

GYŐR I PANNONHALMA

Położone na wzgórzu w komitacie Győr-Moson-Sopron opactwo **Pannonhalma** liczy sobie już 1000 lat. W jego okolicy, tak jak przed wiekami, wciąż produkuje się wino i uprawia lawendę. Biblioteka opactwa mieści 360 000 woluminów, a wśród nich znajduje się najstarszy dokument napisany w języku węgierskim, którego pochodzenie datuje się na rok 1055. Tysiącletnią historię opactwa można poznać podczas codziennie organizowanych wycieczek i degustacji, a w przyklasztornej restauracji można skosztować sezonowych dań i przysmaków. Łatwo dostępna samochodem z Budapesztu Pannonhalma znajduje się w pobliżu Győr i góruje nad jego barokowym centrum pełnym imponujących kościołów i rezydencji.

OKOLICE PECZU

Położony na południowo-zachodnim krańcu Węgier, tuż przy granicy z Chorwacją, **Pecz** jest przepełniony kulturą i historią. W śródmieściu w Centrum Turystycznym Cella Septichora znajdują się pozostałości rzymskiego miasta Sopianae oraz cmentarz wczesnochrześcijański, które zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Pamiątkami po tureckim panowaniu nad miastem są meczet Paszy Kasima, minaret i łaźnie tureckie, natomiast w galeriach umiejscowionych przy „ulicy muzealnej” znajdują się liczne prace artystów związanych z miastem, w tym post-impresjonisty Tivadara Csontváry Kosztka, czy pioniera nurtu op-art, Victora Vasarely’ego.

W miejscu, gdzie dawniej stała fabryka ceramiki założona przez Miklósa Zsolnay, teraz znajduje się dzielnica kulturalna imienia założyciela manufaktury. W jej muzealnej części odbywają się pokazy i warsztaty ceramiki, mieści się interaktywna wystawa naukowa Labor, teatr lalek i sala koncertowa.

Uprawa winorośli w Villány sięga czasów panowania rzymskiego. W szesnastym wieku Serbowie sprowadzili tu odmianę winorośli Kadarka oraz wiedzę o tym, jak produkować czerwone wino. Reszty dopełnił klimat – długie gorące lata, charakterystyczne dla śródziemnomorskich warunków ognistego południa Węgier. Kultura uprawy winorośli, w tym najslynniejszych w regionie odmian Villányi Franc i Portugieser, jest przekazywana z pokolenia na pokolenie.

Zachęcamy do zwiedzenia każdej z licznych piwnic i winiarni, spróbowania kreatywnej kuchni i zabiegów winoterapii w renomowanych uzdrowiskach. W pobliskim **Harkány** znajdziesz lecznicze wody, które od 200 lat pomagają osobom cierpiącym na bóle reumatyczne. Amatorów aktywnego wypoczynku zapraszamy nad jeziora **Orfű** oraz w góry **Mecsek**, które gwarantują niezapomniane widoki podczas pieszych wędrówek.

SKARBY WĘGIER POLECANE UWADZE POLSKICH PODRÓŻNYCH

ZAKĄTKI WĘGIER SZCZEGÓLNIE ZWIĄZANE Z POLSKOŚCIĄ

Balatonboglár Gömbkilátó

**POLAK WĘGIER, DWA BRATANKI - NA WĘGRZECH SKRYWA SIĘ DUŻO WIĘCEJ
SKARBÓW ICH WSPÓLNEJ HISTORII, NIŻ BYŚMY MOGLI SOBIE WYOBRAZIĆ.**

BALATON

POLSCY UCIEKINIERZY NAD BALATONEM

W czasie drugiej wojny światowej nad Balatonem, czyli nad „węgierskim morzem” powstał szczególny polski kawałek świata: tutaj znalazła sobie miejsce jedna z kolonii Polaków uciekających przed najazdem niemieckich i rosyjskich okupantów. W tamtym czasie Węgry poświęcały szczególnie dużo uwagi dla pomocy starym „dobrym bratankom”, i dzięki temu mogła tu znaleźć schronienie kilkudziesięciotysięczna rzesza Polaków. W Balatonboglár działała nawet ich własna szkoła średnia. Wtedy, w latach wojny była to jedyna polska szkoła średnia w Europie.

W budynku szkoły znajdującym się zaledwie o parę minut spaceru od portu w Boglár mieści się obecnie „Dom Przyjaźni Polsko-Węgierskiej”, w którym izba pamięci przypomina historię Polskiego Gimnazjum i Liceum.

Herceghút

Tokaji Aszú

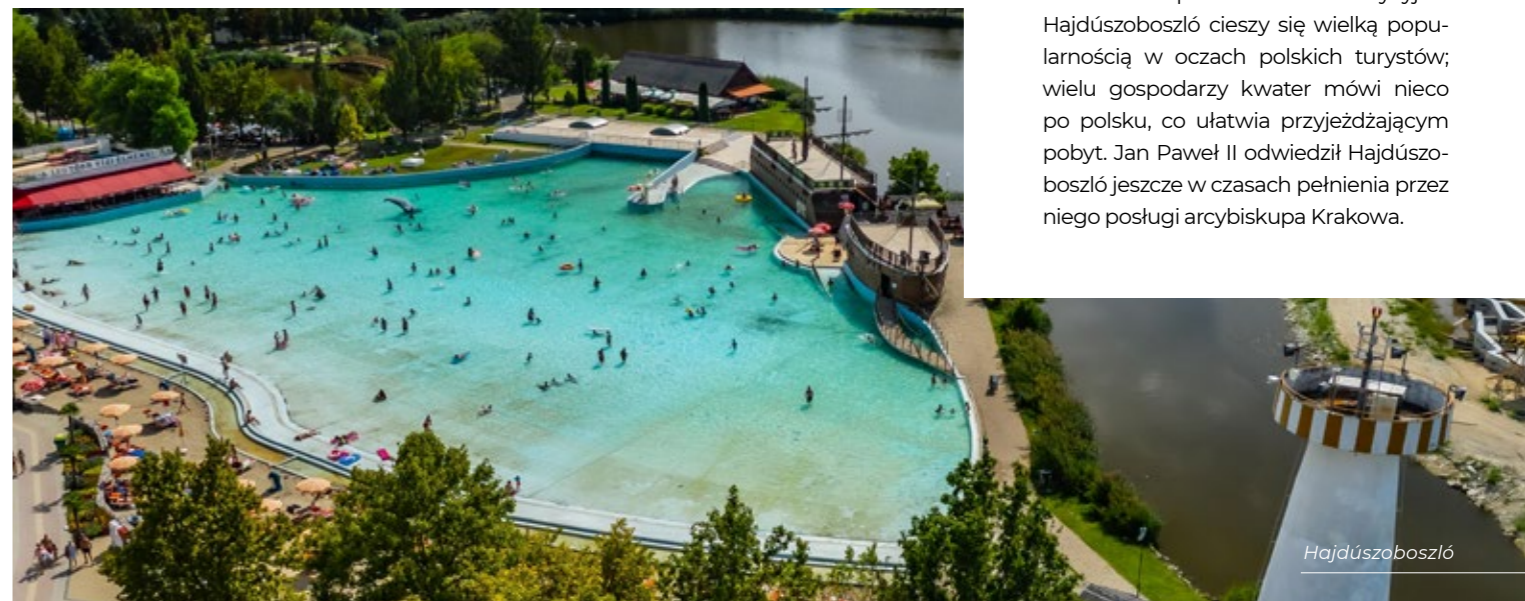

SZAMORODNI: POLSKA POPULARNOŚĆ TOKAJSKIEGO WINA

Na polskiej ziemi winorośl już nie rośnie, dlatego wino trzeba było sprowadzać z innych krain. Stąd zawsze interesowano się bardzo winami węgierskimi. Szczególną popularność zaskarbił sobie wyróżniający się szczególnie smakiem tokaji aszú, lubiany nie tylko dla jego smaku, ale również dlatego, że dobrze znosił transport i wytrząsanie. Odwiedzający Tokaj Polak nie powinien pominąć porządnej degustacji tokaju szamorodniego - którego nawet nazwa ma polskie pochodzenie.

POLSCY BOJOWNICY O WOLNOŚĆ NA WĘGIERSKICH RÓWNINACH

Trwale mocną pamiątką kontaktów węgiersko-polskich jest to, że liczni polscy żołnierze włączyli się czynnie do węgierskich walk o wolność w latach 1848-1849. Postacią najbardziej spośród nich znaną był Józef Zachariasz Bem, który został generałem walk o wolność, jego adiutantem był ówczesny wielki węgierski poeta Sándor Petőfi, który w strofach wierszy uwiecznił świat węgierskiej niziny. Dzisiaj jeden z głównych placów rodzinnego miasta Petőfiiego, nizinnego Kiskőrös nosi nazwę Tarnowa, rodzinnego miasta generała Bema.

Hajdúszoboszló

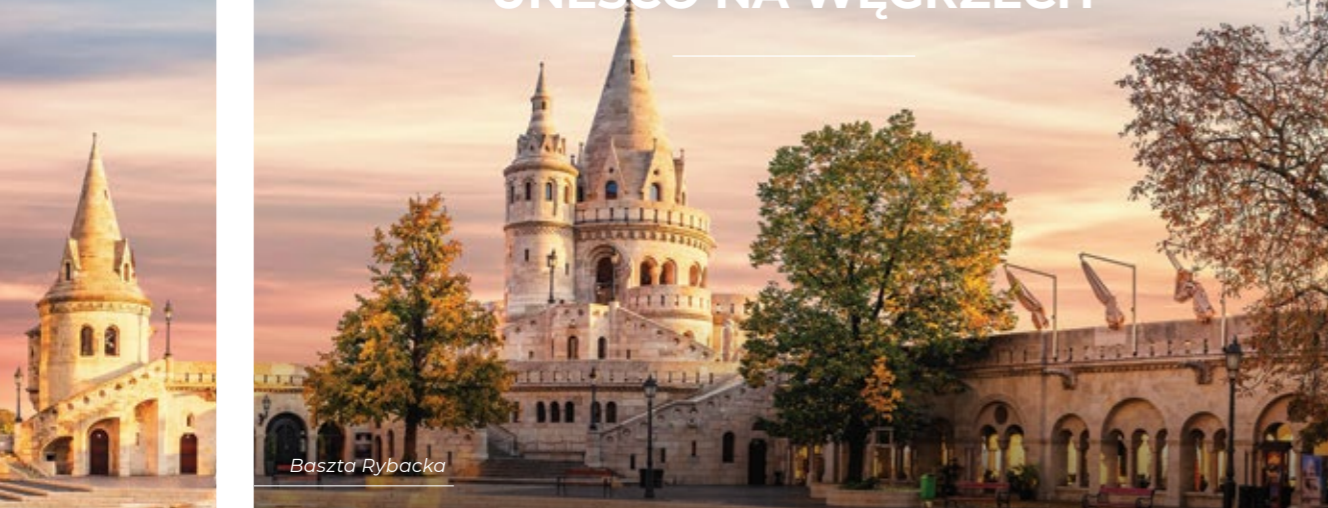
HAJDÚSZOBOSZLÓ: KĄPIELISKO DLA POLAKÓW

Na Węgrzech znajdują się liczne kąpieliska z wodami o leczniczych właściwościach. Spośród nich tradycyjnie Hajdúszoboszló cieszy się wielką popularnością w oczach polskich turystów; wielu gospodarzy kwater mówi nieco po polsku, co ułatwia przyjeżdżającym pobyt. Jan Paweł II odwiedził Hajdúszoboszló jeszcze w czasach pełnienia przez niego posługi arcybiskupa Krakowa.

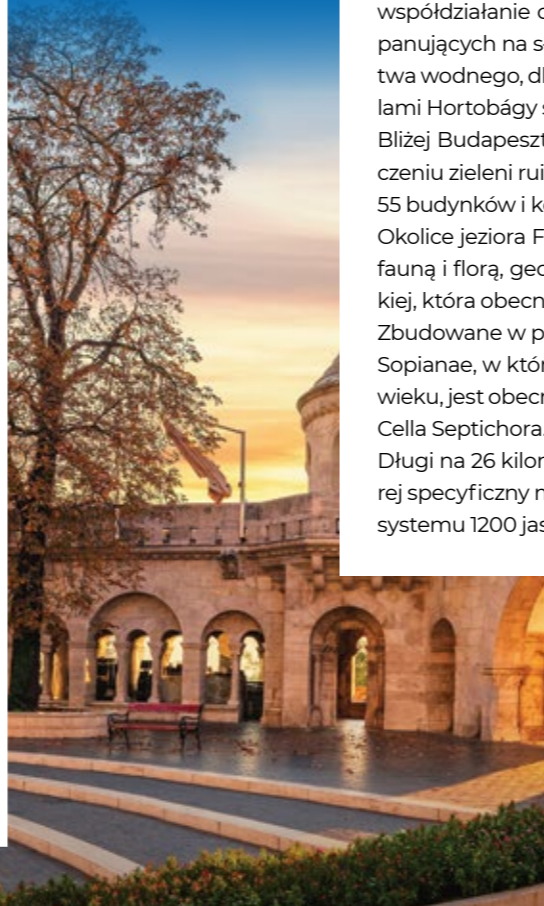
SKARBY UNESCO

OBIEKTY ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA UNESCO NA WĘGRZECH

Baszta Rybacka

Z TAKIMI OBIEKTAMI, JAK TAJ MAHAL CZY WIELKI KANION, LISTA ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA UNESCO DZIELI MIEJSCA, KTÓRE SIĘ NA NIEJ ZNAJDUJĄ NA TE O WYJĄTKOWEJ WARTOŚCI KULTUROWEJ I NA TE O WYJĄTKOWYCH WALORACH NATURALNYCH.

W położonym nieopodal Parku Narodowym Hortobágy można obserwować harmonijne współdziałanie człowieka i przyrody oraz hodowlę zwierząt dostosowaną do warunków panujących na słonych pastwiskach i mokradłach. Wiosną i jesienią park jest pełen ptactwa wodnego, dla którego jest on miejscem wylęgu lub przystankiem w migracji. Symbolami Hortobágy są dziewięcioprzęsłowy most i park dzikich zwierząt.

Bliżej Budapesztu znajduje się Hollókő Ófalu – Stara wieś i wznoszące się nad nią w otoczeniu zieleni ruiny średniowiecznego zamku. Kompleks architektury ludowej składa się z 55 budynków i kościoła.

Okolice jeziora Fertő charakteryzują się wyjątkowym krajobrazem winnic i zróżnicowaną fauną i florą, geologicznie i historycznie takim samym po obu stronach granicy austriackiej, która obecnie go dzieli.

Zbudowane w południowej części Węgier na terenie dzisiejszego Peczu rzymskie miasto Sopianae, w którym znajduje się również wczesnochrześcijańska nekropolia z czwartego wieku, jest obecnie częścią popularnej atrakcji turystycznej, jaką jest Centrum Turystyczne Cella Septichora.

Długi na 26 kilometrów system jaskiń Baradla-Domica oraz Jaskinia Rakóczego nr 1, której specyficzny mikroklimat wspomaga leczenie chorób układu oddechowego, należą do systemu 1200 jaskiń Aggtelek leżących przy granicy ze Słowacją.

Zanim kowboje przemierzali amerykański Dzik Zachód, na Węgrzech żyli już csikós. Zobacz ich niezwykle życie, oglądając ten film

UNESCO

Hollókő

Z ośmiu miejsc znajdujących się na Węgrzech, siedem zostało zakwalifikowanych, jako obiekty dziedzictwa kulturowego. Jednym z nich jest Budapeszt, który został wpisany na listę ze względu na trzy miejsca: panoramę Dunaju, Wzgórze Zamkowe i Aleję Andrassy'ego. Panorama Dunaju obejmuje oba brzegi rzeki, zabytki wzdłuż nich i łączące je mosty. Niektóre atrakcje, w tym neogotycki budynek Parlamentu, czy arcydzieło sztuki secesyjnej – pałac Gresham, wymieniono z nazwy, definiując panoramę Pesztu i dramatyczny widok wzgórza Cytadeli w Budzie.

Będące siedzibą władz od XIII wieku Wzgórze Zamkowe emanuje historią. W rozległym byłym pałacu królewskim mieści się obecnie Węgierska Galeria Narodowa. Położone w pobliżu Kościół Macieja i Baszta Rybacka zostały pieczołowicie odwrózone przez architekta Frigyesa

Schuleka pod koniec XIX wieku. Kościół powstał na podstawie średniowiecznych planów budowli. Szeroko opisana Aleja Andrassy'ego obejmuje Wielką Synagogę, opisywana gmach opery i wspaniale odrestaurowany budynek Akademii Muzycznej im. Franciszka Liszta.

Założone w 996 roku w zachodnich Węgrzech opactwo Pannonhalma do dziś funkcjonuje jako centrum historii kościoła i sztuki, z arboretum i ogrodem ziołowym, krużgankami, muzeum opactwa, galerią i kaplicą.

Kolejnym obiektem znajdującym się na liście światowego dziedzictwa UNESCO jest położony w północno-wschodnich Węgrzech region winiarski Tokaj, który został wyznaczony oficjalnym dekretem już w 1737 roku. Na obszarze 27 osad obejmujących miasta Mád i Tokaj znajduje się 3000 piwnic winiarskich.

SKARBY NASZEJ KULTURY

ZNAKOMITE FESTIWALE PRZEZ CAŁY ROK

NIEZALEŻNIE OD TEGO, CZY CHODZI O MUZYKĘ KLASYCZNĄ CZY ROCKOWĄ, FILM CZY SZTUKI PIĘKNE, WINO CZY FOOD TRUCKI, WĘGRZY MAJĄ FESTIWAL DLA KAŻDEGO WYDARZENIA KULTURALNEGO CZY KULINARNEGO.

Lwia część międzynarodowych wydarzeń odbywa się w Budapeszcie, ale w całym kraju dzieje się tak dużo, że warto rozważyć wycieczkę nad Balaton, do Peczuy czy Segedynu i wziąć udział w odbywających się tam wydarzeniach.

Wiele z nich chlubi się wieloletnią tradycją. Po raz pierwszy zorganizowany w 1981 roku **Budapesztański Festiwal Wiosenny** to ponad dwa tygodnie z kulturą na najwyższym poziomie, głównie z muzyką klasyczną najwyższej jakości. Podczas festiwalu odbywają się również pokazy tańca, sztuk teatralnych i wystawy sztuk pięknych. Miejsca, w których odbywają się imprezy, są różne: od sali koncertowej Pesti Vigadó i teatru Erkel Színház, po tętniące życiem kluby Akvárium czy A38 Ship.

W październiku króluje festiwal sztuki współczesnej, CAFe Budapest, którego nazwa pochodzi od pierwszych liter angielskiej nazwy wydarzenia, tj. **Contemporary Arts Festival**. To trwające ponad dwa tygodnie kulturalne widowisko, w skład którego wchodzi również **Art Market Budapest** oraz festiwal muzyki światowej **Budapest Ritmo**, skupia się na sztukach wizualnych, tańcu i muzyce spoza głównego nurtu.

Organizatorzy imprez nad jeziorem Balaton w pełni wykorzystują jego festiwalowy potencjał lub okupują miejscowości takie jak **Paloznak**, gdzie liczne festiwale wina i wydarzenia kulinarne stanowią doskonale tło do odbywającego się tam latem prestiżowego międzynarodowego festiwalu muzyki jazzowej, Jazzpiknik. W idealnej scenerii wulkanicznych wzgórz na północnym brzegu Balatonu odbywają się lipcowe targi wina i jedzenia **Badacsony Bor7**, które trwają nawet ponad dwa tygodnie. Do ostatnio organizowanych imprez należą pikniki BalatonikÖR Gasztro, Gasztrohegy Badacsony i Szent György-hegy hajnalig, kiedy to liczne piwnice winiarskie zbudowane na Wzgórzu Świętego Jerzego otwierają się przy pełni księżyca i zapraszają gości aż do świtu.

Na festiwalach kulinarnych można skosztować całej gamy węgierskich specjałów: od wieprzowiny mangalicy po wino, od ciasta kominowego po piwo rzemieślnicze, od kiełbasek po street food. Miłośnicy wykwintnej kuchni nie mogą przegapić trwającego cztery dni majowego festiwalu Gourmet Festival. We wrześniu odbywa się Wrześniowy Festiwal Wina, wielkie międzynarodowe wydarzenie, którego tłem są historyczne zabytki Zamku Królewskiego w Budzie.

Jednym z najbardziej cenionych wydarzeń na Węgrzech jest festiwal w Segedynie, **Szeged Open-Air Festival**, odbywający się w cieniu katedry na głównym placu miasta, po raz pierwszy zorganizowany w 1931 roku. Fani każdego rodzaju muzyki z okolic Sopronu odliczają dni do **VOLT Festival**, a mieszkańcy pobliskiego Peczuy nie mogą doczekać się występów najlepszych węgierskich zespołów podczas festiwalu **Fishing on Orfű**. Bardziej tradycyjne Karnawał Kwiatów w Debreczynie, Dni Konia w Hortobágy, Wielkanoc w Hollókő i Święto Byczej Krwi nadają koloru kalendarzowi węgierskich imprez.

Sierpniowy Sziget Festival po raz pierwszy odbył się w 1993 roku. Wydarzenia w ramach tego festiwalu goszczą na wielu scenach, ale wszystkie zlokalizowane są na wyspie („Sziget”) na północy Budapesztu. W centrum uwagi jest rock, pop, muzyka światowa i elektroniczna, ale znajdziesz tu również imprezy filmowe, teatralne, cyrkowe, a nawet wesołe miasteczko. W 2019 roku festiwal odbywał się w ponad 60 różnych miejscach i przyciągnął rekordowe tłumy odwiedzających.

SKARBY NASZEJ PRZYRODY

ODKRYJ PARKI CIEMNEGO NIEBA I UNIKALNĄ WĘGIERSKĄ PRZYRODĘ

PONAD JEDNĄ PIĄTĄ POWIERZCHNI WĘGIER ZAJMUJĄ LASY, A 10% Z NICH JEST POD OCHRONĄ. PARKI NARODOWE, MIEJSCA ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA, PARKI PRZYRODY, GEOPARKI, PARKI CIEMNEGO NIEBA I REZERWATY BIOSFERY ZAPEWNIJĄ NICZYM NIEZAKŁÓCONY WYPOCZYNEK NA ŁONIE NATURY. ZNAJDZIEMY W NICH MNÓSTWO ŚCIEŻEK PRZYRODNICZYCH I SZLAKÓW WYCIĘZKOWYCH.

Park Narodowy Fertő-Hanság

Pod powierzchnią ziemi można zwiedzać 30 z 4000 węgierskich jaskiń, niektóre dla ich leczniczych właściwości. Jezioro jaskiniowe Tapolca najlepiej zwiedzać łodzią.

Dziesięć węgierskich parków narodowych charakteryzuje się różnorodnością i dziedzictwem, które jest naturalne, stworzone przez człowieka i etnograficzne. Jaskinie krasowe w Parku Narodowym Aggtelek zostały wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO i zachęcają do wycieczek na trasach o różnej długości i stopniach trudności. Wyżyna Balatońska jest siedliskiem bogatej populacji ptactwa wodnego zamieszkującego mokradła Małego Balatonu, miejscem morza kamieni na Niece Káli, zróżnicowanych pejzaży półwyspu Tihany i rezerwatu bawołów w Kápolnapuszta. Góry Bukowe to najwyższy położony węgierski park narodowy, w którym minimalny poziom sztucznego oświetlenia w porze nocnej stwarza doskonałe warunki do obserwacji gwiazd. Jest położony głęboko w lesie bukowym i można się do niego dostać kolejką wąskotorową. W rozległym systemie jaskiń znaleziono prehistoryczne szczątki. Zimorodki, orły, czarne bociany, sokoły i jelenie są częstymi gośćmi na rozlewiskach Dunajsko-Drawskiego Parku Narodowego. Dodatkowych powodów do odwiedzin dostarcza park ciemnego nieba w Zselic oraz rejsy. Turyści piesi, rowerzyści i amatorzy jazdy konnej chętnie odwiedzają góry Pilise, położony w pobliżu Budapesztu w Parku Narodowym Dunaj-Ipoly. Góry Börzsöny przecina kolejka wąskotorowa, a pod stolicą znajduje się najdłuższy na Węgrzech system jaskiń Pál-völgyi.

Rezerwat biosfery Fertő-Hanság to najdalej na zachód wysunięta część euroazjatyckich stepów z licznymi jeziorami. Znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO, a jego słone bagna przyciągają duże ilości ptaków.

Hortobágy to pierwszy i największy na Węgrzech park narodowy, obiekt wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO i zaliczany do sieci międzynarodowych parków ciemnego nieba. Dzięki wyprawom w stylu safari, wycieczkom łodzią i licznym miejscom do obserwacji ptaków, odwiedzający mogą z bliska poznać ten wyjątkowy park z jego fauną i florą. Dwie trzecie Rezerwatu Biosfery Dunaj-Cisa leży na terenie Parku Narodowego Kiskunság, gdzie na słonych bagnach żeruje znaczna populacja dropi.

W Parku Narodowym Körös-Maros na Wielkiej Nizinie można spotkać drogie, wydry, czarne bociany, orły i brunatne kanie.

Wielokrotnie nagradzonym celem wyjazdów Park Narodowy Órség, gdzie „sady łąkowe” ilustrują proces zakładania rolnictwa przyjaznego dla środowiska, w którym drzewa owocowe otoczone są ziołami i innymi roślinami. Strudzeni podróżni znajdą tu nocleg w przystosowanych chłopskich chatkach.

SKARBY NASZEJ PRZYRODY

WĘGRY, AKTYWNA REKREACJA W OTOCZENIU OSZAŁAMIAJĄCEJ PRZYRODY

Z DZIESIĘCIOMA PARKAMI NARODOWYMI, 16 PARKAMI PRZYRODY I LICZNYMI PARKAMI ROZRYWKI, SZLAKAMI TURYSTYCZNYMI I TRASAMI ROWEROWYMI, WĘGRY OFERUJĄ ROZMAITE I WYJĄTKOWE ATRAKCJE NA ŚWIEŻYM POWIETRZU.

Szlaki turystyczne rozciągają się na długości 11 000 km i są oznaczone różnymi kolorami, a najważniejszym z nich jest Krajowy Szlak Niebieski. Sieć różnej długości ścieżek szlaku biegnie przez ponad 1000 km, od wzgórz Írott-kő na granicy z Austrią, przez Budapeszt do Hollóháza w odległym zakątku na północnym wschodzie Węgier. Podobnie jak w przypadku równie popularnego 3-ścieżkowego, złożonego z trzech tras szlaku Krajowy Krąg Niebieski (National Blue Circle), wędrowcy mogą tu w różnych punktach zdobywać odznaki.

Kilka najbardziej malowniczych atrakcji Węgier, w tym lewy brzeg Dunaju, jezioro Balaton, Cisa, jeziora Velence i Fertő, otaczają tysiące kilometrów tras rowerowych, a niektóre z nich stanowią część międzynarodowej sieci EuroVelo. Rowerzyści górscy i kolarze testowi najlepiej czują się w bardziej wymagających terenach, na których odbywa się coroczny wyścig Tour de Hongrie, na przykład wzdłuż rzeki Cisy.

Liczne węgierskie jeziora przyciągają żeglarzy i wędkarzy – istnieje specjalna licencja dla wędkarzy turystycznych. Na szlakach znajdują się przystanki dla wioślarzy, kajakarzy i kanadyjkarzy, którzy mogą wybrać się na wycieczkę

wokół leżących na Dunaju wysp Mosoni i Mała Wyspa Żytia, po górnej Cisie, Drawie, Körös, Bodrogek i gorącym potoku Hévíz, będącym zimową atrakcją. Jezioro Cisa przyciąga turystów szeroką ofertą motorowych sportów wodnych. Widzowie mogą podziwiać także wyścigi, takie jak Błękitna Wstęga, Regaty Narodowe i Regaty Dunaju.

Jezioro Balaton, usiane ponad 100 przystaniami, jest ważnym i niezwykle popularnym ośrodkiem żeglarskim, oferującym wiele kursów i organizującym liczne zawody. Ogromną popularnością cieszy się windsurfing.

Do mniej tradycyjnych atrakcji na świeżym powietrzu należą skoki na bungee, latanie balonem, lotniarstwo i ekstremalne sporty wodne. Na Węgrzech znajduje się też kilka pól golfowych, a także obiekty oferujące sporty zimowe, takie jak narciarstwo, snowboarding, łyżwiarstwo i narciarstwo biegowe.

Rozległe równiny i lasy węgierskie stanowią idealne tło dla kolejek wąskotorowych, których jest w sumie ponad 20. Spektakularne przejażdżki wiodą przez góry Börzsöny i Mátra, Hortobágy i dolinę Szalajki.

Węgry są słusznie dumne ze swojej wieloletniej tradycji jeździeckiej, którą ilustruje znaczna liczba gospodarstw hodowlanych, wysokiej jakości ośrodków jeździeckich i unikalnych miejsc do uprawiania turystyki w siodle. Najbardziej spektakularnym z wielu pokazów konnych jest coroczny festiwal Nemzeti Vagta (narodowa gonitwa), który odbywa się na Placu Bohaterów w Budapeszcie.

Jezioro Cisy

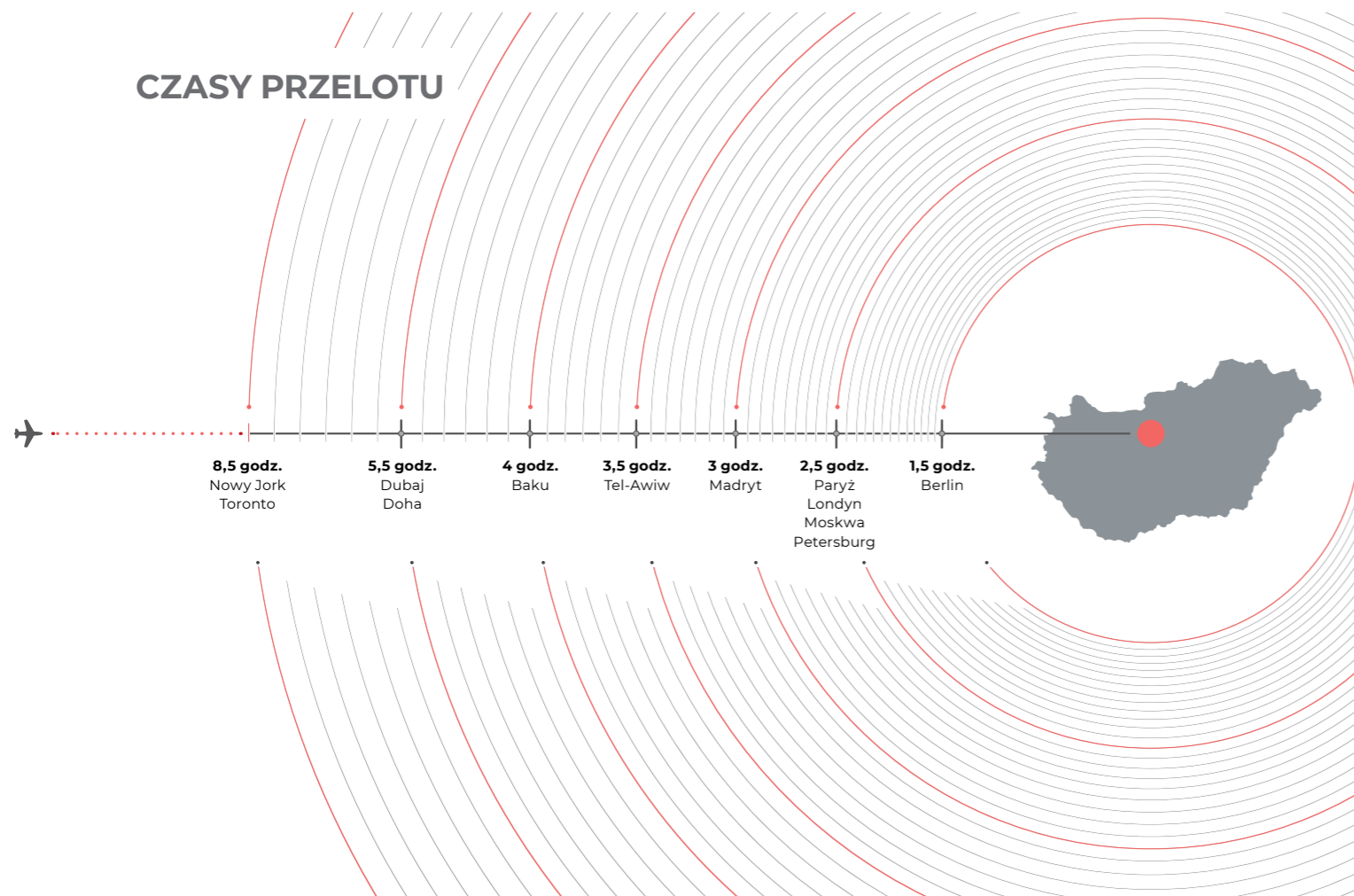
Zakole Dunaju

INFORMACJE OGÓLNE

Położenie Węgier dokładnie w sercu Europy sprawia, że kraj jest łatwo dostępny. Lotnisko znajduje się 20 kilometrów na południowy-wschód od centrum Budapesztu. Do centrum miasta można się stamtąd dostać często kursującym autobusem linii 100E. Regularne międzynarodowe połączenia kolejowe i autobusowe stanowią malowniczą i przyjazną dla środowiska alternatywę dla podróży samolotem. Przy każdej głównej stacji kolejowej i dworcu autobusowym w Budapeszcie znajdują się stacje metra.

Debreczyn, drugie co do wielkości miasto położone na wschodzie Węgier, oferuje bezpośrednie loty z takich miast jak Barcelona, Londyn, Mediolan, Tel-Awiv, Moskwa i Paryż.

CZASY PRZELOTU

Żadna podróż na Węgry nie jest kompletna bez spakowania kilku specjalnych prezentów na drogę powrotną do domu. Niektóre tradycyjne produkty zostały zakwalifikowane jako tzw. Hungarikum, czyli wysokiej jakości produkty, które można dostać wyłącznie na Węgrzech. Popularnymi trunkami są ciemny likier Unicum, pálinka (trunek owocowy), Tokaji aszú i czerwone wino Egri Bikavér (bycza krew). Pikantne węgierskie salami i paprykę, luzem lub w postaci sproszkowanej, można kupić niemal w każdym sklepie. Zwolenników prezentów, które przetrwają dłużej niż jeden posiłek, z pewnością ucieszy dekoracyjny haft węgierski, który zdobi wszelkiego rodzaju tradycyjne tekstylia, w tym ubrania, poszewki na poduszki i obrusy, a także elegancka porcelana. I gdziekolwiek się znajdziesz, na pewno w pobliżu będzie punkt informacji turystycznej Tourinform, którego pracownicy są zawsze gotowi do pomocy i służą wszelkimi poradami i informacjami.

CZASY PRZEJAZDU

FAKTY I WAŻNE INFORMACJE DLA ODWIEDZAJĄCYCH

Terytorium:	93 030 km²
Ludność:	10 milionów (stan na 2016 r.)
Stolica:	Budapeszt
Forma rządów:	republika parlamentarna
Język urzędowy:	węgierski
Strefa czasowa:	CET (GMT + 1 godzina)
Waluta:	forint (HUF)
Międzynarodowe Porty Lotnicze:	Międzynarodowy Port Lotniczy im. Franciszka Liszta w Budapeszcie, Międzynarodowy Port Lotniczy w Debreczynie, Lotnisko Hévíz-Balaton

Ogólne informacje wizowe

Węgry należą do strefy Schengen, więc jeśli posiadasz ważną wizę Schengen, tzn. nie przekroczyłeś daty ważności, liczby dni i liczby wjazdów, na które ona zezwala, możesz jej użyć również podczas podróży na Węgry. Wniosek wizowy można złożyć w Ambasadzie Republiki Węgierskiej. Szczegółowe informacje na temat atrakcji turystycznych i aktualnych programów na Węgrzech można zawsze znaleźć na stronach internetowych Węgierskiej Agencji Turystycznej pod adresem www.wowhungary.com i www.spiceofeurope.com.

Pogoda

Węgry leżą w strefie klimatu umiarkowanego, a więc warunki klimatyczne są podobne do takich, jakie panują w całej strefie kontynentalnej. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń (średnio -1°C), a najcieplejszym sierpień (średnio 21,3°C).

IMPRESSUM

Wydawca

Węgierska Agencja Turystyczna

Dr Zoltán Guller – Dyrektor generalny Węgierskiej Agencji Turystycznej

15–23 Kacs Street, 1027 Budapeszt, Węgry

+36 1 488 87 00

info@mtu.gov.hu

Projekt, produkcja i edycja

Węgierska Agencja Turystyczna

Druk

Bonex Press Ltd.

visithungary.com

[@instagram.com/wow_hungary](https://www.instagram.com/wow_hungary)

[facebook.com/wellspringofwonders](https://www.facebook.com/wellspringofwonders)